

Soru: Farz namaz kılan birinin arkasında kaza namazı kılınabilir mi?

FETVA

Hanefilere göre, farz namazı cemaatle kılmanın birtakım şartları vardır.¹ Bunlardan biri de imam ve ona tabi olacak kişinin aynı namazı kılıyor olmasıdır.² Herhangi bir farz namazı kılan kimseye başka bir farza niyetle tabi olanın kıldığı namaz geçersizdir.³ Örneğin öğlen namazının farzını kıldıran bir imama tabi olan kişi de aynı namaza niyet etmelidir. Buna göre kişinin dün kaçırmış olduğu öğlen namazına niyet ederek bugün öğlen namazını kılan imama uyması caiz değildir.⁴ Ancak “zayıf olan namazın güçlü olan üzerine bina edilebileceği” esasına göre⁵ farz kılan bir imam arkasında nafîle kılmak caizdir.⁶ Şafîilere göre ise, niyetlerin değişmesi ile namazın kılınış şekli değişmediğinden⁷ kaza kılan bir kişiye tabi olarak farz namaz kılınabileceği gibi farz kılan birine tabi olarak kaza namazı da kılınabilir.⁸

¹ Bunlardan bazıları şunlardır: cemaatin imama tabi olmaya niyet etmesi, topuğunun imamın topuğundan önde olmaması, farz namaz kılanın nafîle kılana tabi olmaması, imam ve cemaatin aynı namazı kılıyor olması, tabi olunan kişinin mesbuk olmaması...

² Zeynuddîn İbn Nüceym, *el-Bahru'r-Râik Şerhu Kenzi'd-Dakâik* (Dâru'l-Kitâbi'l-İslâmî, ts.), 1/382.

³ Burhanuddîn el-Merğînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî* (Karaçi: Mektebtu'l-Büşrâ, 2021), 1/204.

⁴ Alâuddîn Ebu Bekir b. Mes'ûd el-Kâsânî, *Bedâiu's-Sanâi' fi Tertibi's-Şerâi'* (Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1986), 1/144.

⁵ Abdülganî b. Tâlib el-Meydânî el-Guneymî, *el-Lübâb fi Şerh'il-Kitâb* (Beyrut: el-Mektebetu'l-İlmiyye, ts.), 1/83.

⁶ el-Merğînânî, *el-Hidâye Şerhu Bidâyeti'l-Mübtedî*, 1/204.

⁷ Şemsuddîn Muhammed b. Muhammed el-Hatîb eş-Şirbînî, *Muğni'l-Muhtac ilâ Marifeti Meâni Elfâzi'l-Minhâc* (Beyrut: Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, 1994), 1/502.

⁸ Ebu Zekeriyya Muhyiddîn b. Şeref en-Nevevî, *Ravzatu't-Tâlibîn ve Umdetu'l-Müftîn* (Beyrut: el-Mektebtu'l-İslâmî, 1991), 1/366; Kemâluddîn Ebu'l-Bekâ Muhammed b. Musa b. İsa ed-Demîrî, *en-Necmu'l-Vehhâc fi Şerhi'l-Minhâc* (Cidde: Dâru'l-Minhâc, 2004), 2/389.